

چکیده

مقدمه: تجهیزات و زیرساخت‌های رایانه‌ای و اینترنتی که به عنوان عوامل اقتصادی-ساختاری شناسایی می‌شوند برای انجام تعامل با اطلاعات در محیط وب از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. تعامل با اطلاعات در وب و یا تعامل اطلاعات در محیط وب به گونه‌ای ارتباط دوسویه با منابع اطلاعاتی گفته می‌شود که کاربر و منبع اطلاعاتی بر هم تاثیرگذار هستند. از طرفی تعامل با اطلاعات در محیط وب می‌تواند در سطوح مختلفی انجام شود و بنابراین، عوامل مختلفی در این فرایند می‌توانند دخیل باشند. عوامل فرهنگی-رفتاری، مشخص کننده مجموعه عوامل غیر اقتصادی بوده که به فرهنگ و رفتار وابسته است. هدف این پژوهش شناسایی و بررسی شرایط موجود تعامل با اطلاعات در محیط وب و بررسی اثر عوامل فرهنگی-رفتاری در این تعامل است.

روش: این پژوهش یک پژوهش بنیادی کیفی با روش توصیفی است. ابزارهای این مطالعه مصاحبه باز یا ساختار نیافته و پرسشنامه مستخرج از مصاحبه‌ها است. جامعه پژوهش را تمامی اعضای هیات علمی دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران تشکیل می‌دادند.

یافته‌ها: این پژوهش نشان داد که جامعه مورد بررسی در تعامل با منابع اطلاعاتی وب-پایه با مشکلاتی مواجه است. یافته‌ها نشان داد که جامعه مورد نظر در تعامل با منابع اطلاعاتی در محیط وب علاوه بر مشکلات اقتصادی-ساختاری شناخته شده با مسائل متعدد فرهنگی-رفتاری نیز مواجه است. طبق یافته‌های این پژوهش، ریشه این مساله بیش از آنکه مربوط به نبود زیر ساخت‌ها باشد بیشتر مربوط به دخالت عوامل فرهنگی-رفتاری بوده است. این پژوهش توانست عوامل فرهنگی-رفتاری با تاثیرگذاری منفی و مثبت را در جامعه مورد پژوهش شناسایی و بررسی کند. از ۲۴ عامل فرهنگی-رفتاری شناسایی شده، ۲۱ عامل نقش منفی و تنها ۳ عامل نقش مثبتی در بهبود روند تعامل با اطلاعات در محیط وب داشتند.

بحث و نتیجه‌گیری: اغلب مطالعات پیشین بیشتر در مورد تعامل با اطلاعات وب-پایه، بیشتر به بررسی عوامل اقتصادی-ساختاری پرداخته‌اند تا عوامل فرهنگی-رفتاری. این پژوهش نشان داد که اگرچه عوامل اقتصادی-ساختاری از اهمیت خاصی برخوردار است اما در مقایسه عوامل فرهنگی-رفتاری نه تنها از اهمیت کمتری برخوردار نیست بلکه می‌تواند عامل تعیین کننده در استفاده و بهره‌گیری از زیرساخت‌های اقتصادی-ساختاری باشد. برای تعامل موفق با اطلاعات در محیط وب، باید عواملی همچون سواد اطلاعاتی، مهارت‌های زبانی، احساس نیاز به انجام تعامل اطلاعاتی در نظر گرفته شوند.

کلیدواژه‌ها: منابع اطلاعاتی وب-پایه، تعامل با اطلاعات، عوامل فرهنگی-رفتاری، جامعه دانشگاهی